

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK (REACH), az 1272/2008/EK (CLP) és a 453/2010/EU rendeleteknek megfelelően

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **ARTIC hűtő és fagyasztó fertőtlenítő**

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása:

biocid termék – foglalkozásszerű felhasználásra, fertőtlenítőszer

Besorolása: I. főcsoport 4. terméktípus

Baktericid (MRSA), fungicid hatású.

Hatóanyaga: benzil-(C₁₂₋₁₆)alkil-dimetil-ammónium-klorid

A hatóanyaga szerepel az 1451/2007/EK rendelet II. mellékletében, a felülvizsgálati programba felvett hatóanyagok között a fertőtlenítőszeres és általánosan használt biocid termékek 2. terméktípusában.

Ellenjavallt felhasználás: nincs.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

CLEAN CENTER KFT.

H-1165 Budapest, Margit u. 114.

Telefon/fax: +36-1-401-4547

Honlap: www.cleancenter.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy: Vincze László, vincze.laszlo@cleancenter.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

napközben, 8-16 óra között: +36-1-476-6464

éjjel-nappal hívható száma: +36-80-20-11-99

2. szakasz: A veszély meghatározása

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása:

Osztályozás 1272/2008/EK rendelet szerint:

Veszélyességi osztály és kategória: Szemkárosodás 2.

Figyelmeztető mondat: H319 Súlyos szemirritációt okoz

Legfontosabb nem kívánt hatások:

Fizikai-kémiai veszély: a keverék nem tűzveszélyes, vizes oldat.

Egészségkárosító veszély: a termék szembe kerülve irritálja a szem nyálkahártyát.

Környezetkárosító hatás: előírás szerű kezelés, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környezetkárosító hatás kockázatával nem kell számolni.

2.2. Címkézési elemek:

Címkézés 1272/2008/EK rendelet szerint:

Veszélyességi jel:

Piktogram:

GHS07

Figyelmeztetés: Figyelem
Figyelmeztető mondatok: H319: Súlyos szemirritációt okoz
Óvintézkedésre vonatkozó mondatok:

P264: A használatot követően a kezeket alaposan meg kell mosni.
P280: Védőkesztyű/védőruha, szórófejes használatkor szemvédő/arcvédő használatra kötelező.
P305 + P351 + P338: SZEMBE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
P337 + P313: Ha a szemirritáció nem múlik el: orvosi ellátást kell kérni.
P102: Gyermekektől elzárva tartandó.
P314: Rosszullét esetén orvosi ellátást kell kérni.
P260: A permet belélegzése tilos.
P270: A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.

Veszélyt meghatározó összetevők: izopropil-alkohol, benzil-(C₁₂₋₁₆)alkil-dimetil-ammónium-klorid
Engedélyek: OTH 4022-4/2011, OKBI 390/2006, OÉTI 3871/2005

2.3. Egyéb veszélyek:

A keverék egyéb veszélyeket nem tartalmaz, lásd 12.szakaszban.

3. szakasz: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

3.2. Keverékek:

Veszélyes komponensek	Azonosítók	Koncentráció	CLP: Kategória kód, H-mondat
Izopropil-alkohol (2-propanol)	CAS-szám: 64-63-0 EU-szám: 200-661-7 Index-szám: 603-117-00-0	5-15%	CLP: Flam. Liq. 2, H225, Eye Irrit.2, H319, STOT SE 3, H336
Benzil-alkil(C ₁₂₋₁₄)-dimetil-ammónium-klorid **	CAS-szám: 68424-85-1 EU-szám: 270-325-2	<5%	CLP: Acute Tox. 4, H302 Skin Corr. 1B, H314 Aquatic Acute 1, H 400
C ₁₂₋₁₄ -zsíralkohol-etoxilált *	CAS-szám: 68439-50-9 EU-szám: 500-213-3	<5%	CLP: Acute Tox. 4, H302, Eye Dam. 1, H318, Aquatic Acute 1, H400

* Nem osztályozott: az 1272/2008/EK rendelet VI. mellékletében, a megadott besorolás gyártói

** kvaterner ammónium vegyület; triviális neve: Benzil-kókus(ko)alkil-dimetil-ammónium-klorid, nem osztályozott anyag lásd: az 1272/2008/EK rendelet VI. melléklete, a besorolása gyártói.

Kémiai jelleg: keverék, folyadék, vizes oldat.

Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a keverékben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

Egyéb komponensek: nemionon felületaktív anyagok 5-15%, vivőanyag: víz.

A fenti veszélyjelek és H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg.

A H-mondatok, veszélyességi osztályok teljes szövegét, értelmezését lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegélynyújtás

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése: az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Általános tudnivalók: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, a munkát azonnal félbe kell szakítani, a sérültet távolítsuk el a veszély forrástól, vigyük friss levegőre vagy jól szellőző helyiségbe, majd helyszíni elsősegélynyújtás után orvosi ellátást kell biztosítani. Mutassuk meg a keverék címkéjét, illetve a biztonsági adatlapját.

Belégzés esetén: nagy mennyiségek gőzének belégzésekor vigyük a sérültet friss levegőre és helyezük nyugalomba. Rosszullét esetén azonnal hívjunk orvost.

Ha szembe kerül: azonnal mossa a szemet legalább 15 percen át bő vízzel a szemhéjszék széthúzása, és a szemgolyó mozgatása közben. Panasz állandósulása esetén forduljunk szakorvoshoz.

Ha bőrre kerül: mossuk le folyó vízzel. Hosszú és tartós érintkezés esetén a bőrt kizsáírítja.

Lenyelés esetén: vízzel alaposan öblítsük ki a szájüreget, majd itassunk vele sok vizet. Hánytatni tilos a habaspiráció veszélye miatt! Jelentős mennyiség szervezetbe jutásakor a sérültet orvosi ellátásban (gyomormosás, aktív szén) kell részesíteni.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: nem ismert.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: nem ismert.

Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Oltóanyag: megfelelő oltóanyag: vízpermet, oltópor, oltóhab, szén-dioxid. A környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni.

5.2. Az anyag vagy a keverékből származó különleges veszélyek: tűz esetén a tárolóedényzetet célszerű porlasztott vízzel hűteni.

Robbanási határok a levegőben: izopropil-alkohol: alsó: 2,0 tf%; felső: 12 tf%

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: a termék nem tűzveszélyes, vizes oldat.

Tűz esetén használatos védőeszközök: egyéni védőfelszerelések, a környezet levegőjétől független légzőkészülék szükséges.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

Ügyeljünk a csúszásveszélyre! Kerüljük a keverékkel történő expozíciót.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: nagy mennyiségű kiömlött anyagot a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos! A hulladékkezelés, a megsemmisítés a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásoknak megfelelően történjen. Vízzel hígítva kerülhet a szennyvízcsatornába. A keverék biológiailag lebontható.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai: kisebb mennyiség bő vízzel mosva a csatornába juttatható. Nagy mennyiségű kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok) kell befedni, felitatni, majd megfelelően címkézve tárolni és a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásoknak megfelelően megsemmisíttetni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: kövessük a címkén található használati utasítást. Különleges előírás nincs. Körültekintő munkával kerüljük el a keverék kifröccsenését, kiömlését, szembejutását, belélegzését! A padozatra jutva csúszásveszélyt okozhat. Más tisztító- és fertőtlenítőszerrel nem keverhető!

Higiéniai intézkedések: használata közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad! A termékkel elszennyeződött, átitatódott munkaruhát le kell vetni.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt:

Eredeti, bontatlan csomagolásban száraz, jól szellőztethető, de fagymentes helyen, jól lezárva tároljuk. Élelmiszerektől, italoktól, élvezeti cikkektől és takarmányoktól elkülönítve tartjuk. Az optimális tárolási hőmérséklet: 5 – 40°C. A keverék gyermekek kezébe nem kerülhet! Szakszerű tárolás esetén minőségét 3 évig megőrzi.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): hűtőterek, hűtőházak, fagyasztók (fal és padlóburkolatok) kézi és gépi általános fertőtlenítésére vendéglátó-, élelmiszer-ipari, közétkeztetési, intézményi területen és az italgyártás területén foglalkozásszerű felhasználásra.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek: Foglalkozási expozíciós határérték:

Izopropil-alkohol: ÁK¹: 500 mg/m³, CK²: 2000 mg/m³

8.2. Az expozíció ellenőrzése:

Körültekintően végzett munkával meg kell előzni a termékkel történő expozíciót, be kell tartani a vegyi anyagokkal folytatott tevékenység általános munkabiztonsági és higiénés előírásait. Fel kell hívni a dolgozók figyelmét arra, hogy a termék szembe jutva irritál.

Megfelelő műszaki ellenőrzés:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- A permetezéssel felhasználási mód miatt folyamatosan megfelelő szellőzést kell biztosítani.
- Védőfelszerelések, mosakodási lehetőség, szemmosó pohár/palack biztosítása.

Egyéni óvintézkedések, védőeszközök:

- Légutak védelme: megfelelő szellőztetés esetén nem szükséges. A keletkező permetet nem szabad belélegezni.
- Kéz-/bőrvédelem: nagy mennyiségek áttöltésénél, mentesítésnél védőkesztyű használata ajánlott (pl.: nitril gumi). Bőrre kerülést követően folyóvízzel alaposan le kell mosni.
- Szem-/arcvédelem: kerüljük el a keverék szembejutását! Nagy mennyiségek áttöltésénél, mentesítésnél védőszemüveg használata ajánlott.

Környezeti expozíció-ellenőrzések: tartsuk be az anyagmozgatási és tárolási előírásokat. A keverék nagy mennyiségeit olyan térben tároljuk, amely megakadályozza a termék vízfolyásokba, talajba, csatornarendszerbe jutását.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk:

Halmazállapot:	folyékony
Szín:	naturális
Szag:	a termékre jellemző
pH-érték:	7 – 8 (20°C-on)
Relatív sűrűség:	kb. 0,99 g/cm ³ (20°C-on)
Oldékonyság:	vízben korlátlanul oldódik
Robbanásveszélyes tulajdonságok:	a termék izopropil-alkoholos elegy, gőzei levegővel robbanóképes elegyet képezhetnek (lásd 5. szakasz)
Oxidáló tulajdonság:	nem oxidál

9.2. Egyéb információk: nincs adat.

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: nem jellemző.

10.2. Kémiai stabilitás: előírászerű kezelés és tárolás esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: veszélyes polimerizáció nem következik be.

10.4. Kerülendő körülmények: hő, melegítés, hevítés, nyílt láng, szikra- és gyújtóforrás.

10.5. Nem összeférhető anyagok: nem ismert. Ne keverjük más tisztító- és fertőtlenítőszerrel!

10.6. Veszélyes bomlástermékek: a keverék rendeltetészerű alkalmazása esetén nincsenek.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: a keverékkel toxikológiai vizsgálatokat nem végeztek, toxikológiai megítélése kizárólag az egyes komponensekre vonatkozó adatok. A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Izopropil-alkohol: LD50 (szájon át): 5840 mg/kg (patkány)

LD50 (belégzés): 13900 mg/kg (nyúl)

Benzil-alkil(C₁₂₋₁₆)-dimetil-ammónium-klorid:

Szájon át LD50: 795 mg/kg (patkány)

¹ ÁK: a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentráció

² CK: megengedett csúcskoncentráció, rövid ideig megengedhető levegőszennyezettség egy műszakon belül.

Bőrön át LD50: 1560 mg/kg (patkány)

A valószínű expozíciós útra vonatkozó információk:

Belégzés: irritálhatja a nyálkahártyát, a légutakat.

Szembejutás: hosszú és ismételt érintkezéskor a szem nyálkahártyájának irritációja léphet fel.

Bőrre jutás: többszöri és tartós érintkezés esetén a bőrt kiszáradhatja.

Lenyelés: nagyobb mennyiség lenyelése esetén hányingert idézhet elő.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás: a keverékkel célzott vizsgálatokat nem végeztek, megítélése az összetevőkre vonatkozó adatok alapján.

Izopropil-alkohol:

Hal, LC50: 9640 mg/l (96h)

Daphniára és egy vízi gerinctelen szervezetekre, LC50: 9714 mg/l (Daphnia magna, 24 h)

Alga, EC50: >100 mg/l (72h)

Baktérium, EC50: >100 mg/l

A benzil-alkil(C₁₂₋₁₆)-dimetil-ammónium-klorid nagyon mérgező a vízi a szervezetekre, de a termék összetétele alapján nem sorolandó környezetre veszélyes keveréknek.

12.2. Perzisztencia, lebonthatóság: a termék hatóanyagai biológiailag könnyen lebonthatóak.

12.3. Bioakkumuláció: nem várható.

Benzil-alkil(C₁₂₋₁₆)-dimetil-ammónium-klorid: az n-oktanol/víz eloszlási együttható alapján a feldúsulás élő szervezetben nem várható, log Kow 0,5-1,58.

12.4. A talajban való mobilitás: nincs adat, a keverék vízzel oldható.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei: a termék nem tartalmaz PBT, ill. vPvB anyagot.

12.6. Egyéb káros hatások: tömény formában nem szabad a közművek szennyvízcsatornáiba, valamint a természetes felszíni vizekbe és a talajvízbe juttatni.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

A keverék maradékainak és hulladékainak kezelésére az európai és a magyarországi irányelvekben foglaltak az irányadók.

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

A keverék: nem tehető a szokásos hulladékhoz. A vegyi anyagoknál szokásos különleges tárolás szükséges. Nem engedhető a szennyvízcsatornába.

A szennyezett csomagolás: a szennyezett csomagolóanyag teljes kiürítés és megfelelő, vízzel történő tisztítás után újrahasznosítható. A nem tisztított csomagolóanyag ugyanúgy kezelendő, mint a keverék maga.

H3-A „Tűzveszélyes” Fel nem használt maradékai elégethetők.

Európai Hulladék Katalógus:

07 06 Zsírok, kenőanyagok, szappanok, mosószerek, fertőtlenítőszeres és kozmetikumok termeléséből, kiszáradásából, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladékok

07 06 01 Vizes mosófolyadékok, anyalúgok — veszélyes hulladék

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A keverék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **nem veszélyes áru.**

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Biocid rendelet: 38/2003. (VII. 7.) ESzCsM-FVM-KvVM együttes rendelet és módosításai

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2005. CXXVII. és 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai; a 25/2000. (IX.30.) EüM–SzCsM együttes rendelet és módosításai.

Hulladék: a 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról; a 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről; a 72/2013. (VII.27) VM rendelet a hulladékjegyzékről; 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 28/2011. (IX.9.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

Vonatkozó közösségi joganyagok:

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

DPD irányelv: 1999/45/EK és módosításai

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

Biocid joganyagok: 98/8/EC irányelv és módosításai; 528/2012/EU rendelet és 1062/2014/EU rendelet és módosításai

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nincs adat.

16. szakasz: Egyéb információk

A fenti információk jelen tudásunkon alapulnak és a termék szállított állapotára vonatkoznak. Csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzik a terméket, és nem arra szolgálnak, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálják, nem helyettesítik a termékspecifikációt. Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen körülmények között történő használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő H-mondatok:

H225	Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz
H302	Lenyelve ártalmas
H314	Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz
H318	Súlyos szemkárosodást okoz
H319	Súlyos szemirritációt okoz
H336	Álmosságot vagy szédülést okozhat
H400	Nagyon mérgező a vízi élővilágra

Veszélyességi osztályok rövidítései: (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek): Acute Tox.4.: akut toxicitás, STOT SE 3.: célszervi toxicitás – egyszeri expozíció, Skin Corr1.: Bőrmarás, Eye Dam 1.: Szemkárosító, Eye Irrit 2.: szemirritáló, Aquatic Acute 4.: Vízi környezetre veszélyes, Flam. Liq 2.: Tűzveszélyes folyadék.

Adatlaptörténet: verziószám: 2.0 – készült 2007. május 16-án, a gyártó adatai alapján készült
verziószám: 3.2 – készült 2009. március 9-én
verziószám: 4.0 – készült 2012. december 1-én, a 453/2010/EU, I.melléklet szerint
verziószám: 5.0 – készült 2015. június 1-én, a 453/2010/EU, II.melléklet szerint

A biztonsági adatlap megváltozott szakaszai az 5.0 verzióban: minden szakasz.

Munkavédelmi tanácsadás a keverék biztonságos alkalmazásáról:

Hétköznap: 9-14 óráig: +36 1 401 45 47

A biztonsági adatlap letölthető:

<http://adatlapok.cleancenter.hu/biztonsagiadatlapok/> internetes oldalról.